

แนวทางการจัดการความเสี่ยงในการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการนำสู่การปฏิบัติ

ลำดับ	หลักการ	แนวปฏิบัติ
1	นโยบายสำคัญจากระดับบริหารสูงสุดเกี่ยวกับการป้องกันการให้สินบน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารระดับสูงสุดมีเจตนาชัดเจนในการต่อต้านการให้สินบน โดยแสดงออกผ่านการสื่อสารเจตนากรณีการไม่ยอมอย่างสิ้นเชิงต่อการให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐ (Zero Tolerance) - การแสดงพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี - การมีส่วนร่วมในการจัดทำหรือการปรับใช้มาตรการควบคุมภายในเพื่อป้องกันการให้สินบน - การกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร - การสร้างความตระหนักรู้แก่หน่วยงานในทุกระดับ - การสนับสนุนให้นิติบุคคลเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ
2	การประเมินความเสี่ยงในการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ	<ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมแผนงาน โดยผู้บริหารให้การสนับสนุนพร้อมกับจัดสรรทรัพยากรการบริหาร - การรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและระบุความเสี่ยง โดยอาจจัดเป็นหมวดหมู่ เช่น ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง (Risk factor) ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน - การประเมินระดับความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความร้ายแรงของผลกระทบจากความเสี่ยงนั้น - การทบทวนเกี่ยวกับมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ว่า มาตรการมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด - การนำข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยงไปจัดทำมาตรการป้องกันการให้สินบนที่เหมาะสม รวมถึงการรายงานผล
3	การกำหนดมาตรการที่มีรายละเอียดชัดเจนเกี่ยวกับการให้สินบน	<ul style="list-style-type: none"> - การให้คำนิยามของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอำนวยความสะดวก ของขวัญ ค่ารับรอง ฯลฯ และมีรายละเอียด หรือยกตัวอย่างกรณีที่อนุญาตให้จ่ายได้ - การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติ รวมถึงมีการสื่อสารนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติให้บุคลากรภายในองค์กร และผู้เกี่ยวข้องทางธุรกิจได้รับทราบ - มีการบันทึกค่าใช้จ่ายให้ชัดเจนตามความเป็นจริง
4	การนำมาตรการป้องกันการให้สินบนไปปรับใช้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทางธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - การตรวจสอบสถานะ (Due diligence) - การขอคำมั่นในการต่อต้านการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ - การสนับสนุนผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจในการดำเนินการตามมาตรการหรือลงโทษกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรการป้องกันการให้สินบน - มีการตรวจสอบการดำเนินงานของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ

ลำดับ	หลักการ	แนวปฏิบัติ
5	ระบบบัญชีที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> - มีการบันทึกรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตลอดจนธุรกรรมต่าง ๆ ของบริษัท อย่างถูกต้องและแม่นยำ โดยมีรายละเอียดและหลักฐานประกอบ - ห้ามมิให้นิติบุคคลบันทึกการนอกบัญชี (Off-the book record) - บัญชีและบันทึกต่าง ๆ ได้รับการเก็บรักษา เพื่อป้องกันการถูกเปลี่ยนแปลง หรือทำลาย - มีการคัดเลือกผู้ตรวจสอบบัญชีที่เป็นอิสระ เป็นกลาง และจัดให้มีระบบตรวจสอบบัญชีที่เป็นอิสระ
6	แนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการให้สินบน	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติ (Code of Conduct) เพื่อสื่อสารนโยบายของบริษัท ให้แก่บุคลากรในองค์กร - มีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจต่อมาตรการป้องกันการให้สินบน - การพิจารณาเครื่องมือสื่อสาร โครงการหรือเอกสาร การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน และต่อต้านการทุจริตต่าง ๆ ของภาครัฐและเอกชน
7	การรายงานการกระทำผิดหรือกรณีมีเหตุที่น่าสงสัย	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็งบนพื้นฐานความเชื่อใจและความซื่อสัตย์สุจริต - กำหนดผู้รับผิดชอบที่จะเป็นผู้ดำเนินการรับเรื่องร้องเรียน ซึ่งเป็นบุคคลหรือระบบจัดการที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการปกปิดสถานะ รวมถึงอาจจะจัดให้มีช่องทางรายงานได้หลายวิธี - มีการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างจริงจังและรวดเร็ว - กำหนดมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียนที่กระทำโดยสุจริต - จัดให้มีการอบรม เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานการกระทำผิด
8	การทบทวนตรวจสอบและประเมินผลมาตรการป้องกันการให้สินบน	<ul style="list-style-type: none"> - การตรวจสอบภายใน - พิจารณาความเหมาะสม ความพอเพียง ความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของมาตรการ เพื่อปรับปรุง - รายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการบริษัทหรือเทียบเท่า หรืออาจมีการเปิดเผยให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบ